

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI
ARHIVA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2008. GODINU**

Broj: 01/03-07-16-1-481/09

Sarajevo, svibanj 2009. godine

KAZALO

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	NALAZI I PREPORUKE	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama	5
3.	Sustav internih kontrola	6
4.	Planiranje i izvršenje proračuna	6
5.	Javne nabave	7
III.	KORESPONDENCIJA	8
Privitak:		
-	Tablica 1. Odobreni i izvršeni proračun za 2008. godinu	9
-	Komentari klijenta na Nacrt izvješća o reviziji za 2008. godinu	

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Temelj za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Arhiva Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Arhiv) i usklađenosti poslovanja sa zakonima i propisima za godinu koja se završava na dan 31. prosinca 2008. godine.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Arhiva odgovorno je za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja tj. Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH ("Službeni glasnik BiH" broj 33/07) i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Arhiva sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 12/06), INTOSAI revizijskim standardima ("Službeni glasnik BiH" broj 5/01) i Međunarodnim standardima revizije (ISA). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje sukladno važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za mišljenje revizora.

Mišljenje:

Prema našem mišljenju finansijska izvješća Arhiva prikazuju istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza na dan 31. prosinca 2008. godine, rezultate poslovanja i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Financijsko poslovanje Arhiva tijekom 2008. godine bilo je u svim materijalno značajnim aspektima sukladno važećoj zakonskoj regulativi.

Sarajevo, 22.05.2009. godine

Zamjenik generalnog revizora

Dževad Nekić

Glavni revizor

Milenko Šego

II. NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Arhiv BiH u okviru svojih ovlasti radi sukladno Zakonu o arhivskoj građi i Arhivu Bosne i Hercegovine¹. Ovim zakonom uređuje se pravni status Arhiva koji u okviru toga brine o arhivskoj građi nastaloj do 1992. godine i građi nastaloj radom institucija BiH te vodi registar fondova, preuzima javnu arhivsku građu, provodi mjere zaštite arhivske građe u arhivu, obavlja stručni nadzor nad čuvanjem i odabiranjem arhivske građe koja se nalazi izvan arhiva, daje podatke, izvode iz dokumenata, uvjerenja i druge isprave na zahtjev korisnika, vodi evidenciju o arhivskoj građi u inozemnim arhivima koja je od značaja za BiH te obavlja ostale poslove definirane zakonom.

Arhivom upravlja direktor koji ima dva zamjenika. Direktora i zamjenike imenuje Vijeće ministara BiH na razdoblje od četiri godine.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Arhiva za 2007. godinu, o čemu je sastavljeno Izvješće. Revizijom nisu utvrđene slabosti i nepravilnosti koje su utjecale na izražavanje mišljenja, te su date preporuke opisane u Izvješću i Arhivu je sugerirano da ih razmotri i poduzme određene aktivnosti na realizaciji istih.

Arhiv je dostavio Odgovor Uredu za reviziju sukladno članku 16. stavak 3. Zakona o reviziji o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u Izvješću za 2007. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije date u Izvješću o reviziji za 2007. godinu te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo da je Arhiv uradio sljedeće:

Realizirane preporuke: Popunjavanje radnih mjesta direktora i jednog zamjenika po javnom natječaju iz 2007. godine je realizirano donošenjem rješenja Vijeća ministara o imenovanju (drugi zamjenik nije imenovan zbog nedostatnog broja kvalificiranih kandidata).

Preporuke koje nisu realizirane:

- Zbog kasnog imenovanja direktora i jednog zamjenika (rješenja donesena 30.10.2008. godine a u "Službenom glasniku BiH" objavljena 31.12.2008.) tijekom godine nije utvrđena organizacija i odgovornost u poslovanju Arhiva;
- Izrada projekcije proračuna još uvijek nije zasnovana na svim relevantnim parametrima koji su temelj za realno iskazivanje potrebnih proračunskih sredstava (planirana su sredstva za 25 uposlenih dok je realizirani broj uposlenih 15) niti je riješena organizacija financijske službe popunjavanjem mjesta koja su sistematizacijom predviđena za te poslove.

¹ "Službeni glasnik BiH" broj 16/01 od 22.06.2001. godine
Izvješće o reviziji Arhiva Bosne i Hercegovine

3. Sustav internih kontrola²

Arhiv je tijekom većeg dijela godine obavljao poslove iz njegove nadležnosti bez adekvatno uspostavljene funkcije rukovođenja zbog kasnog imenovanja rukovodstva Arhiva te zbog bolesti dotadašnjeg zamjenika direktora koji je do okončanja procesa imenovanja bio jedini rukovodeći službenik u Arhivu. Neriješeno pitanje rukovodstva se odrazilo na aktivnosti u svezi utvrđivanja organizacije i odgovornosti u poslovanju, uspostavljanje odgovarajuće financijske službe, planiranje proračuna sukladno potrebama, rješavanje pitanja arhivskog i uredskog prostora i upošljavanje planiranog broja uposlenih, te na realiziranju preporuka iz izvješća o reviziji za prethodnu godinu. Osim toga, sve pobrojano je utjecalo na uspostavljanje efikasnog sustava internih kontrola, te smo tijekom prethodne revizije utvrdili određene nedostatke kod praćenja troškova za potrošni materijal, reprezentaciju i isplatu određenih naknada koji su otklonjeni prije završne revizije.

Preporuka: *Neophodno je uspostaviti odgovarajući nivo upravljanja i odgovarajuću organizaciju Arhiva koja će osigurati povratne informacije i prijedloge za poboljšanja u cilju izgradnje efikasnog sustava internih kontrola.*

4. Planiranje i izvršenje proračuna

Ispitujući efikasnost sustava internih kontrola u procesima planiranja i raspolaganja javnim sredstvima uočene su određene slabosti koje nisu značajnije utjecale na istinitost i vjerodostojnost financijskih izvješća i pravilnost poslovanja u 2008. godini, ali koje mogu imati utjecaja na poslovanje u budućem periodu.

Proračunski zahtjev Arhiva je pripremljen sukladno utvrđenoj gornjoj granici rashoda od 749.430 KM i planiranoj projekciji od 25 uposlenih. Instrukcijom br.3 Ministarstvo financija i trezora BiH je obavijestilo Arhiv o konačnom proračunskom ograničenju za 2008. godinu u iznosu od 792.299 KM uslijed očekivanog usvajanja novog zakona o plaćama dok je konačno odobreni proračun prema Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2008. godinu³ iznosio 760.012 KM.

Ukupno izvršenje proračuna Arhiva za 2008. godinu iznosi 473.789 KM, odnosno 62% odobrenog proračuna (tablica 1. u prilogu). Najveće odstupanje u odnosu na odobreni proračun je ostvareno na poziciji plaća i naknada uposlenih koje su planirane na osnovu projekcije od 25 uposlenih. Međutim, tijekom godine nije vršen prijem uposlenih a nisu uključene ni plaće direktora i zamjenika direktora koji su imenovani Odlukama Vijeća ministara od 30.10.2008. godine, te su nakon objavljivanja ovih odluka 31.12.2008. ("Službeni glasnik BiH" broj 105/08) donesena rješenja o platnom razredu i koeficijentu za obračun plaće u 2009. godini.

² Interna kontrola je skup postupaka koje oblikuje uprava, rukovoditelji i ostali uposleni sa svrhom stjecanja razumnog uvjerenja u pogledu postizanja ciljeva na području sljedećih kategorija: 1) uspješnost poslovanja, 2) pouzdanost financijskih izvješća, i 3) usklađenost sa primjenljivim zakonima i propisima.

³ "Službeni glasnik BiH" broj 17/08

Preporuka: *Prigodom planiranja proračuna potrebno je analizirati stvarne potrebe i mogućnosti za ostvarenje planirane dinamike zapošljavanja kao i rješavanje pitanja osiguranja neophodnih uvjeta za smještaj uposlenih.*

Izdaci za specijalizaciju: Knjiženi izdaci u iznosu od 1.578 KM se odnose na izradu doktorske disertacije za jednog uposlenog. Sredstva su isplaćena na osnovu internog pravilnika⁴ kojim je predviđeno da se pod obrazovanjem podrazumijeva i stjecanje višeg stupnja obrazovanja.

Mišljenje revizije je da financiranje navedenih izdataka nije sukladno definiranim potrebama Arhiva jer sve potrebe za određenim stručnim kvalifikacijama utvrđene pravilnikom o radu i sistematizacijom radnih mjesta institucija zadovoljava putem natječaja.

5. Javne nabave

Sustav internih kontrola procesa nabava nije u potpunosti zadovoljavajući te su utvrđeni određeni nedostaci koji se uglavnom odnose na fazu pripreme nabava, odnosno utvrđivanje potreba za nabavama. Nakon donošenja odluka o pokretanju procedure i imenovanja povjerenstva, isto je zaduženo za obavljanje svih poslova u svezi sa nabavom kao što su: utvrđivanje količinskih zahtjeva i tehničkih karakteristika roba, upućivanje zahtjeva, ocjena ponuda, sastavljanje ugovora sa dobavljačem, priprema obavještenja o dodjeli ugovora i izvješća Agenciji za javne nabave. Neki od ovih poslova suštinski nisu posao povjerenstva ali ih ona obavlja zbog relativno malog broja nabava koje treba provesti, te nedovoljnog broja uposlenih u Arhivu i nemogućnosti da se rad organizira na drugi način.

Revizijom pojedinih postupaka nabava utvrdili smo da za nabavu **uredskog materijala** nije utvrđena količinska specifikacija te je izbor izvršen na temelju jedinične cijene svih ponuđenih artikala, što ne predstavlja ukupnu vrijednost ponude.

Usluge tiskanja knjige: Nakon provedene procedure putem konkurentskog zahtjeva i sklapanja ugovora sa izabranim dobavljačem, tijekom procesa pripreme za tiskanje je utvrđeno da su neophodne izmjene u grafičko - likovnom rješenju i druge tehničke izmjene te je napravljen aneks ugovora kojim se iznos osnovnog ugovora povećava sa 4.914,00 KM na 6.394,00 KM, odnosno 30 %. Mišljenja smo kako se u navedenom slučaju radi o nedovoljno kvalitetnoj pripremi tenderske dokumentacije za provođenje postupka javne nabave, što je na kraju rezultiralo izmjenom ugovorene cijene.

Nakon provedene procedure izbora dobavljača za jedno putničko vozilo zaključen je ugovor sa izabranim dobavljačem ali nije pribavljeno mišljenje Pravobraniteljstva jer povjerenstvo nije bilo upoznato sa postojanjem Odluke o određivanju vrijednosti predmeta ugovora i obveze pribavljanja mišljenja.

Preporuka: *Neophodno je analizirati navedene nedostatke i poduzeti odgovarajuće aktivnosti kako se isti ne bi ponavljali prilikom narednih nabava.*

⁴ Pravilnik o obrazovanju i usvajanju službenika i zaposlenika Arhiva BiH broj 01-2-480/05

III. KORESPONDENCIJA

Arhivu je uručen Nacrt izvješća o reviziji za 2008. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Arhiv je dostavio komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvješća o reviziji, kojim u potpunosti prihvaćaju dane preporuke.

Temeljem toga ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće dostavljeno klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji.

U prilogu Izvješća dostavljamo komentare Arhiva.

Revizijski tim:

Snježana Baštinac, viši revizor

_____

Hrvoje Tvrtković, revizor

_____

Aida Selimović, revizor

_____

Odobreni i izvršeni proračun za 2008. godinu

Tablica 1.

Arhiv BiH

Red. br.	Vrsta rashoda	Odobreni proračun	Promjena strukture proračuna	Ostala povećanja proračuna *	Ukupno proračun (3+4+5)	Izvršenje proračuna	Razlika (6-7)	% (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Tekući izdaci	720.012	0	0	720.012	433.845	286.167	60
1.	Plaće uposlenih	443.697			443.697	261.617	182.080	59
2.	Naknade troškova uposlenih	112.515			112.515	57.710	54.805	51
3.	Putni troškovi	31.159			31.159	24.321	6.838	78
4.	Izdaci telefonskih i pošt.usluga	5.842			5.842	4.490	1.352	77
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	3.895			3.895	2.996	899	77
6.	Nabava materijala	22.395			22.395	16.088	6.307	72
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	6.816			6.816	2.689	4.127	39
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	0			0	0	0	
9.	Izdaci za tekuće održavanje	9.737			9.737	5.953	3.784	61
10.	Izdaci za osiguranje	1.461			1.461	304	1.157	21
11.	Ugovorene usluge i druge usluge	82.495			82.495	57.677	24.818	70
II.	Kapitalni izdaci	40.000	0	0	40.000	39.944	56	100
1.	Nabava zemljišta	0			0	0	0	
2.	Nabava građevina	0			0	0	0	
3.	Nabava opreme	40.000			40.000	39.944	56	100
4.	Nabava ostalih stalnih sreds.	0			0	0	0	
5.	Rekonstrukcija i inves.održ.	0			0	0	0	
III.	Tekući grantovi	0	0	0	0	0	0	
1.								
IV.	Ukupan proračun	760.012	0	0	760.012	473.789	286.223	62
	Broj uposlenih	25			25	15	10	60